

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn. 29.02.2000r.

RKT-562-s-02/99/K/MF

Decyzja Nr RKT- 05/2000

- I. Na podstawie art. 104 K.p.a. i art. 15 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz. 547) po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu nakłada się na Zakład Usługowo - Produkcyjny „Komunalnik” Sp. z o.o. ul. gen. Andersa 4 Głuchołazy, z tytułu niewykonania decyzji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 07.04.1999r. Nr RKT-22/99 (sygn. akt RKT-562/09/98/MF) karę pieniężną w wysokości 18 517 PLN (słownie: osiemnaścietysięcipięćset siedemnaścizłoty) płatną do Budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach decyzją z dnia 07.04.1999r. Nr RKT – 22/99 nakazał zaniechania przez Zakład Usługowo - Produkcyjny „Komunalnik” Sp. z o.o. (zwany dalej Zakładem) stosowania praktyk monopolistycznych określonych w pkt I, II, III sentencji i uzasadnionych w treści decyzji to jest:

- określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez odmowę przyjmowania na składowisko w Głuchołazach odpadów komunalnych przywożonych przez Altvater Sulo Polska Sp. z o.o. Oddział w Krapkowicach z terenu Gminy Głuchołazy, co przeciwdziałała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania konkurencji na rynku wywozu odpadów komunalnych z terytorium tej gminy;
- określonej w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez odmowę przyjmowania na składowisko w Głuchołazach odpadów komunalnych przywożonych przez Altvater Sulo Polska Sp. z o.o. Oddział w Krapkowicach z terenu Gminy Głuchołazy, albowiem działaniem takim dopuszcza się podziału rynku według kryteriów podmiotowych;
- określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez odmowę przyjmowania na składowisko w Głuchołazach odpadów komunalnych przywożonych przez Altvater Sulo Polska Sp. z o.o. Oddział w Krapkowicach z terenu Gminy Głuchołazy, albowiem odmowa ta dyskryminuje Wnioskodawcę wobec braku możliwości alternatywnego składowania odpadów na innym składowisku.

Ponadto w pkt V sentencji na podstawie art. 104 K.p.a. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, nałożono na Zakład karę pieniężną w wysokości 5 000 PLN. płatną do budżetu państwa. Od powyższej decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania, Zakład wpłacił nałożoną karę (decyzja uprawomocniła się w dniu 27.04.1999r.).

W dniu 29.06.1999r. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach wszczął postępowanie kontrolne (sygn. akt RKT-423/08/99/MF) i zwrócił się do stron w/w postępowania administracyjnego z zapytaniami mającymi na celu uzyskanie informacji na temat wykonywania decyzji Nr RKT-22/99.

W odpowiedzi na pytania Urzędu, Zakład poinformował, że wystosował do spółki Altvater pismo w którym nie stwarza przeszkód do składowania odpadów komunalnych wywożonych z terenu Gminy Głuchołazy na składowisko przez siebie administrowane. Z załączonego pisma wynika jednak, że Zakład „nie może” wydać zapewnienia odbioru odpadów komunalnych spółce Altvater, dlatego, że w dalszym ciągu administrowane przez niego składowisko nie posiada zezwolenia formalno-prawnego. Takie stanowisko Zakładu, jego zdaniem, miałyby oznaczać, że zaniechał on stosowania praktyk monopolistycznych, o których mowa w decyzji Nr RKT 22/99.

Spółka Altvater pismem z dnia 05.08.1999r. poinformowała, że Zakład zawiadomił ją, że z powodu braku zezwolenia formalno – prawnego na użytkowanie administrowanego składowiska, nie może wydać jej zapewnienia odbioru odpadów komunalnych przywożonych z terenu Gminy Głuchołazy. Brak zapewnienia odbioru odpadów przywożonych przez spółkę Altvater na składowisko w Głuchołazach uniemożliwia jej wystąpienie do Burmistrza Miasta i Gminy Głuchołazy o uzupełnienie zapisu w decyzji wydanej spółce (zezwoleniu na usuwanie opadów komunalnych z terenu Głuchołaz) o możliwość składowania odpadów nie tylko na składowisku w Knurowie, lecz także na składowisku w Głuchołazach. W dniu 03.08.1999r. spółka Altvater otrzymała ustną zgodę od p. dyrektor Zakładu na składowanie odpadów na składowisku w Głuchołazach.

W związku z uzyskanymi informacjami od stron, Urząd pismem z 10.08.1999r. poinformował Zakład, że jego zachowanie nie może zostać uznane za wykonywanie decyzji Nr RKT-22/99. W piśmie tym zawarte zostało szerokie uzasadnienie stanowiska Urzędu w tej materii.

Zakład nie zgodził się ze stanowiskiem Urzędu, że decyzja Nr RKT–22/99 nie jest przez niego wykonywana. Uzasadnia to tym, że nie wydał na piśmie zapewnienia odbioru odpadów ze względu na sytuację formalno – prawną składowiska, które jest użytkowane bez wskazania lokalizacyjnego oraz pozwolenia na budowę i użytkowanie. Składowisko to może być w każdej chwili zamknięte. Kontrola z 24.06.1999r. potwierdziła fakt nielegalności składowiska.

Zakład poinformował również Urząd, załączając odpis stosownego pisma, że zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu, o zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnego wydania zapewnienia o gotowości odbioru odpadów komunalnych na składowisku w Konradowie. Urząd pismem z 16.09.1999r. wezwał Zakład do przedstawienia stanowiska WIOŚ w Opolu, odnośnie przedmiotowej kwestii – stanowisko takie nie zostało do Urzędu nadesłane.

W dniu 09.11.1999r. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy antymonopolowej na ZU-P „Komunalnik” Sp. z o.o. kary pieniężnej z tytułu niewykonania prawomocnej decyzji z dnia 07.04.1999r. Nr RKT-22/99.

Złożone przez Zakład wyjaśnienia zawarte w piśmie z dnia 16.11.1999r. świadczą o utrzymywaniu przez niego niezmiennego stanowiska co do kwestii wykonywania decyzji Nr RKT-22/99.

Urząd powtórnie zwrócił się do spółki Altvater Sulo Polska z pytaniami, mającymi umożliwić ocenę zachowania Zakładu pod kątem wykonywania przez niego decyzji Nr RKT-22/99. Spółka poinformowała, że składowisko usuwane przez siebie odpady komunalne z terenu Głuchołaz na składowisku w Konradowie na podstawie tylko ustnego zapewnienia p. dyrektor Zakładu. Spółka Altvater nie otrzymała od Zakładu pisemnego zapewnienia odbioru odpadów komunalnych na administrowane przez Zakład składowisko – co uniemożliwiło wystąpienie do Burmistrza MiG Głuchołazy o uzupełnienie zapisu w zezwoleniu na usuwanie odpadów i tym samym uniemożliwiło spółce składowanie odpadów w sposób legalny na składowisku w Konradowie. Pomiędzy spółką Altvater, a Zakładem nie została również zawarta umowa w oparciu o postanowienia której odbywałoby się składowanie odpadów.

Z informacji zebranych w toku postępowania kontrolnego (sygn. akt RKT-423-08/99/MF) oraz z wyjaśnień uzyskanych od stron po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary z tytułu niewykonywania decyzji Urzędu (sygn. akt RKT-562-s-02/99/MF) wynika, że decyzja Nr RKT-22/99 nie jest wykonywana przez podmiot, któremu nakazano tą decyzją zaniechania praktyk monopolistycznych na rynku.

Urząd w pkt I-III sentencji ww. decyzji nakazał Zakładowi zaniechania praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez odmowę przyjmowania na składowisku w Głuchołazach odpadów komunalnych przywożonych przez spółkę Altvater z terenu Gminy Głuchołazy.

Przedsiębiorca, który zamierza w sposób zgodny z obowiązującym porządkiem prawnym prowadzić działalność gospodarczą polegającą na usuwaniu odpadów komunalnych, zobowiązany jest na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.) uzyskać stosowne zezwolenie na prowadzenie tej działalności od władz danej Gminy. Aby takie zezwolenie mogło być udzielone, podmiot ubiegający się o jego wydanie powinien zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedłożyć zapewnienie gotowości odbioru odpadów przez zakład prowadzący działalność w zakresie wykorzystywania lub unieszkodliwiania odpadów.

W toku postępowania administracyjnego, zakończonego wydaniem decyzji Nr RKT-22/99, ustalono, że spółka Altvater kilkakrotnie zwracała się do Zakładu o wydanie powyższego zapewnienia, stale spotykała się jednak z odmową, uzasadnianą faktem nielegalności administrowanego przez Zakład składowiska, który jednocześnie w oparciu o nie stale prowadził swą działalność gospodarczą. Takie stanowisko Zakładu, a więc odmowa wydania zapewnienia odbioru odpadów było równoznaczne z odmową przyjmowania ich na składowisko, w konsekwencji powodowało niemożność uzyskania przez spółkę Altvater zezwolenia na usuwanie odpadów komunalnych z terenu gminy Głuchołazy.

Spółka Altvater uzyskała zapewnienie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Głuchołazy od PPH-U „Komart” Sp. z o.o. w Knurowie, a następnie uzyskała w oparciu o to zapewnienie, decyzją Burmistrza MiG Głuchołazy z dnia 31.03.1999r. zezwolenie na wywóz odpadów komunalnych z terenu Głuchołaz – miejsce składowania tych odpadów wskazano jednak w Knurowie.

Tak więc, z powyższego wynika, że spółka Altvater prowadząc działalność polegającą na usuwaniu odpadów komunalnych z terenu Gminy Głuchołazy, może ją prowadzić w ten sposób, że będzie wywozić odpady na składowisko w Knurowie – oddalone o 105 km od Głuchołaz. Równocześnie w oparciu o ustną zgodę dyrektora Zakładu, spółka Altvater począwszy od sierpnia 1999r. wywozi odpady z terenu Głuchołaz na składowisko w Konradowie administrowane przez Zakład. Działanie takie nie znajduje jednak oparcia w decyzji Burmistrza MiG Głuchołazy, gdyż w niej jako miejsce składowania odpadów wskazano Knurów.

Kwestia pojęcia „odmowy przyjmowania odpadów” była przedmiotem rozważań w uzasadnieniu decyzji Nr RKT-22/99. (str. 4 akapit pierwszy, str. 6 akapity drugi i trzeci strona 7 akapit piąty), gdzie Urząd określił w jaki sposób to pojęcie należy rozumieć. Odnośnie kwestii nielegalności składowiska odpadów komunalnych w Konradowie i znaczenia tego faktu dla rozstrzygnięcia sprawy Urząd wypowiedział się na str. 5 decyzji w akapicie drugim.

Pomimo, że w sentencji (pkt I-III) decyzji znalazło się stwierdzenie, że „nakazuje się zaniechania praktyk monopolistycznych poprzez odmowę przyjmowania na składowisko w Głuchołazach odpadów komunalnych przywożonych przez Altvater Sulo Polska Sp. z o.o. Oddział w Krapkowicach z terenu Gminy Głuchołazy”, zachowanie Zakładu polegające na faktycznym przyjmowaniu odpadów (pozwolenie na wjazd pojazdów specjalistycznych i zrzut odpadów) nie może zostać uznane za wykonywanie decyzji w całości. Uzasadnione to jest tym, że taka faktyczna zgoda, w myśl obowiązujących przepisów prawa, nie rodzi

skutków prawnych dla spółki Altvater. W dalszym ciągu charakter prawny prowadzonej przez tą spółkę działalności nie jest w pełni uregulowany – uzyskała ona zezwolenie na usuwanie odpadów, ale jako miejsce ich składowania wskazano składowisko w Knurowie. W związku z tym w bliżej nieokreślonej przyszłości może pojawić się sytuacja, że Burmistrz MiG Głuchołazy zwróci się do spółki Altvater, aby ta prowadziła działalność zgodnie z udzielonym jej zezwoleniem w drodze decyzji, a więc, aby wywoziła odpady do Knurowa (pkt 4 decyzji BMiG Głuchołazy zezwalającej spółce Altvater na usuwanie odpadów komunalnych z terenu Głuchołaz). Ponadto Zakład nie wyrażając gotowości odbioru odpadów od spółki Altvater, a jedynie faktycznie je przyjmując uniemożliwia tej spółce wystąpienie o uzupełnienie decyzji (zezwolenia) w ten sposób, że jako miejsce składowania odpadów wskazane będzie składowisko w Gminie Głuchołazy. Zakład nie wyrażając gotowości odbioru odpadów, w każdym czasie może odmówić ich przyjmowania (brak umowy pomiędzy stronami w tym zakresie). Tak więc, sformułowanie „odmowa przyjmowania odpadów” należy rozumieć jako odmowę ich przyjmowania zgodnie z wszystkimi obowiązującymi przepisami, a nie tylko odmowę przyjmowania faktycznie. Patrząc na to sformułowanie z drugiej strony, zgoda na przyjmowanie odpadów będzie wyrażona wówczas, gdy podmiot administrujący składowiskiem wyrazi gotowość przyjmowania tych odpadów, a następnie faktycznie te odpady będzie przyjmował. Brak jednego z tych elementów skutkuje tym, że odpady są składowane w sposób nie całkiem zgodny z obowiązującymi przepisami. Kwestia legalności bądź nielegalności składowiska oraz znaczenia tego faktu dla postępowania antymonopolowego została wyjaśniona w uzasadnieniu do decyzji Nr RKT-22/99. W tym miejscu można wspomnieć o tym, że Zakład przyjmując na składowisko odpady przywożone przez spółkę Altvater wystawia z tego tytułu faktury. Ponadto Zakład pismem z dnia 30.09.1999r., powołując się na ustawę z dnia 27.06.1997r. o odpadach poinformował spółkę Altvater o konieczności klasyfikowania odpadów składowanych w Konradowie i dlatego też wezwał spółkę Altvater do podania kodów przywożonych odpadów – potwierdza to prowadzenie przez Zakład w oparciu o składowisko w Konradowie profesjonalnej działalności polegającej na przyjmowaniu i składowaniu odpadów komunalnych. W sytuacji zamknięcia tego składowiska i wydania zakazu składowania na nim odpadów przez uprawnione do tego organy trudno byłoby zarzucać Zakładowi stosowanie praktyk monopolistycznych – skutkowałoby to jednak tym, że również sam Zakład nie mógłby składować odpadów na przedmiotowym składowisku.

Tak więc, decyzja Nr RKT-22/99 jest wykonywana tylko częściowo tzn. Zakład faktycznie przyjmuje odpady przywożone przez spółkę Altvater, nie potwierdza jednak tej czynności w sposób przewidziany prawem, tj. nie wyraził gotowości odbioru odpadów od spółki Altvater w taki sposób, aby ta spółka mogła udokumentować gotowość ich odbioru przez zakład prowadzący działalność w zakresie wykorzystywania lub unieszkodliwiania odpadów, co z kolei warunkuje niemożność uzyskania zezwolenia na usuwanie odpadów o treści, o jaką ubiega się spółka Altvater.

Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Sądu Antymonopolowego dla wymiaru kary nie ma znaczenia, czy decyzja nie jest wykonywana w całości, czy tylko w części. Chodzi o sam fakt jej niewykonywania niezależnie od zakresu działań bądź zaniechań sprzecznych z decyzją. Dlatego też nałożenie kary na Zakład z powodu nie wykonywania decyzji Nr RKT-22/99 jest w opisanym wyżej stanie rzeczy uzasadnione.

Urząd zważył co następuje.

Niewykonanie decyzji Urzędu z dnia 07.04.1999r. Nr RKT-22/99 i stosowanie zakazanych praktyk monopolistycznych trwało od daty uprawomocnienia się decyzji tj. od 27.04.1999r. do dnia wydania przedmiotowej decyzji i w związku z tym stwierdza się, że niewykonywanie decyzji następowało przez 10 miesięcy.

Art. 15 ust. 1 ustawy antymonopolowej stanowi, że w wypadku, gdy przedsiębiorca nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3 (...), jest zobowiązany wpłacić za każdy rozpoczęty miesiąc niewykonywania w terminie decyzji (...) karę pieniężną w wysokości 1 %

przychodu. Zgodnie z art. 2 pkt 10 ustawy antymonopolowej, jako przychód rozumie się 1/12 przychodu uzyskanego w roku podatkowym poprzedzającym dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

W odpowiedzi na żądanie Urzędu z dnia 24.01.2000r., Zakład podał, że w okresie 1999r. jego przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wyniósł 2 222 100 PLN.

Przychód w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy antymonopolowej wyniósł 185 175 PLN, natomiast odpowiednio 1 % przychodu wyniósł 1851,75 PLN.

Wobec niewykonywania przez Zakład decyzji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Nr RKT-22/99 przez 10 miesięcy, kara pieniężna ustalona została w kwocie 18 517 PLN (słownie: osiemnaścietysięcypięćsetsiedemnaścieszłoty).

Na podstawie materiału dowodowego w sprawie jednoznacznie wskazującego na to, że Zakład nie wykonał prawomocnej decyzji organu antymonopolowego oraz z uwagi na fakt, że od daty wydania decyzji Nr RKT-22/99 nie upłynęły trzy lata, orzeczono jak w sentencji.

Karę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w NBP Oddział Okręgowy Warszawa nr 1010 1010-7878-223-1.

Od niniejszej decyzji stronie służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

Wicedyrektor Delegatury
Janina Nabiałek